“Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı”nın fəlsəfəsi ilə İlham Əliyevin siyasi baxışları arasında dərin ideoloji uyğunluq mövcuddur

HƏR İKİ YANAŞMA İNSANIN LƏYAQƏTİNİ, QARŞILIQLI HÖRMƏTİ VƏ SÜLHÜ ƏSAS DƏYƏR KİMİ QƏBUL EDİR

Müasir dünyanın əsas çağırışlarından biri xalqlar, mədəniyyətlər və dinlər arasında qarşılıqlı anlaşmanın, hörmətin və etimadın möhkəmləndirilməsidir. Qloballaşmanın sürətləndiyi, informasiya axınının artdığı bir dövrdə insan qardaşlığı ideyası təkcə mənəvi dəyər deyil, həm də beynəlxalq sabitliyin və təhlükəsizliyin əsas şərtidir. Bu kontekstdə dövlət rəhbərlərinin rolu xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Çünki siyasi liderlərin qəbul etdiyi qərarlar, apardıqları siyasət və verdikləri mesajlar milyonlarla insanın taleyinə, regionların gələcəyinə və qlobal münasibətlər sisteminə birbaşa təsir göstərir. Bu baxımdan "Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı"na layiq görülən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fəaliyyəti və siyasi irsi xüsusi diqqətə layiqdir.

İlham Əliyevin siyasi fəaliyyətinin mərkəzində multikulturalizm, tolerantlıq və insan qardaşlığı ideyaları dayanır. Azərbaycan tarixi boyunca müxtəlif xalqların, dinlərin və mədəniyyətlərin dinc yanaşı yaşadığı məkan olub. Bu ənənə müasir dövrdə də dövlət siyasətinin əsas sütunlarından birinə çevrilib. İlham Əliyev bu tarixi irsi qoruyaraq onu müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə uyğun şəkildə inkişaf etdirib. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycan təkcə regionda deyil, qlobal miqyasda da mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqinə yönəlmiş mühüm təşəbbüslərin müəllifi və ev sahibi kimi tanınıb.

Prezident İlham Əliyevin multikulturalizm siyasəti formal şüarlar üzərində qurulmayıb. Bu siyasət konkret hüquqi, institusional və sosial mexanizmlərlə dəstəklənir. Azərbaycanda bütün dini konfessiyaların fəaliyyəti üçün bərabər şərait yaradılıb, dini abidələr dövlət tərəfindən qorunur və bərpa olunur. Məscidlər, kilsələr, sinaqoqlar eyni diqqət və qayğı ilə əhatə edilir. Bu yanaşma təkcə daxili sabitliyin təmin edilməsinə deyil, həm də dünyaya açıq və tolerant bir modelin nümayişinə xidmət edir. İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, multikulturalizm Azərbaycan üçün alternativsiz həyat tərzidir.

İnsan qardaşlığı ideyasının təcəssümü kimi Azərbaycan beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edərək müxtəlif sivilizasiyalar arasında körpü rolunu oynayıb. Bakı Prosesi, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, dini liderlərin beynəlxalq görüşləri bu istiqamətdə atılmış mühüm addımlardır. Bu platformalarda fərqli baxışlar, fərqli inanclar və mədəniyyətlər qarşıdurma yox, dialoq müstəvisində müzakirə olunur. İlham Əliyevin təşəbbüsü və siyasi iradəsi nəticəsində Azərbaycan dialoq mərkəzinə çevrilərək insan qardaşlığı ideyasının praktik nümunəsini ortaya qoyub.

“Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı”nın fəlsəfəsi xalqlar arasında sülhü, dözümlülüyü və qarşılıqlı hörməti təşviq etməkdir. Bu mükafatın İlham Əliyevə verilməsi onun yalnız ölkə daxilində deyil, beynəlxalq müstəvidə də bu dəyərlərin müdafiəçisi və təşviqatçısı olmasının təsdiqidir. Prezident İlham Əliyev çıxışlarında dəfələrlə vurğulayıb ki, müasir dünyada münaqişələrin həlli üçün güc siyasəti deyil, dialoq və qarşılıqlı anlaşma əsas yol olmalıdır. Bu mövqe onun beynəlxalq siyasətdə tutduğu balanslı və praqmatik xəttin də əsasını təşkil edir.

İlham Əliyevin insan qardaşlığına verdiyi töhfələr yalnız mədəniyyətlərarası dialoqla məhdudlaşmır. Onun regional və qlobal təhlükəsizlik məsələlərinə yanaşması da bu ideyanın praktiki təzahürüdür. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq çərçivəsində sülhməramlı missiyalarda iştirak edir, humanitar yardım proqramları həyata keçirir və böhran vəziyyətində olan ölkələrə dəstək göstərir. Bu fəaliyyətlər Azərbaycanın məsuliyyətli və etibarlı tərəfdaş kimi mövqeyini möhkəmləndirir.

Xüsusi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, Prezident İlham Əliyevin siyasətində milli maraqlar ilə ümumbəşəri dəyərlər arasında tarazlıq qorunur. O, Azərbaycan xalqının mənafeyini müdafiə etməklə yanaşı, beynəlxalq hüququn prinsiplərinə və insan haqlarına hörmətlə yanaşır. Bu yanaşma onun liderlik üslubunun əsas xüsusiyyətlərindən biridir. İnsan qardaşlığı anlayışı onun üçün abstrakt bir anlayış deyil, konkret siyasi qərarlarda və praktiki addımlarda öz əksini tapır.

İlham Əliyevin liderlik modelində inklüzivlik diqqət çəkən məqamlardandır. O, çıxışlarında və qərarlarında cəmiyyətin bütün təbəqələrinin maraqlarını nəzərə almağın vacibliyini vurğulayır. Sosial bərabərlik, gender balansı, gənclərin və yaşlı nəslin hüquqlarının qorunması insan qardaşlığı anlayışının daxili ölçüsünü təşkil edir. Bu siyasət cəmiyyət daxilində qarşılıqlı hörmətin və həmrəyliyin güclənməsinə xidmət edir.

İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın əldə etdiyi sosial-iqtisadi nailiyyətlər də insan qardaşlığı ideyasının daxili ölçüsünü göstərir. Sosial rifahın yüksəldilməsi, yoxsulluğun azaldılması, təhsilin və səhiyyənin inkişafı cəmiyyət daxilində həmrəyliyin möhkəmlənməsinə xidmət edir. Güclü sosial siyasət insanların bir-birinə qarşı etimadını artırır və cəmiyyətin bütövlüyünü təmin edir. Bu isə insan qardaşlığının dövlət səviyyəsində həyata keçirilməsinin mühüm şərtidir.

Azərbaycanın beynəlxalq arenada həyata keçirdiyi enerji, nəqliyyat və kommunikasiya layihələri də insan qardaşlığı ideyasının praktik müstəvidə reallaşmasına xidmət edir. Şərq ilə Qərbi, Şimal ilə Cənubu birləşdirən bu layihələr yalnız iqtisadi mənfəət məqsədi daşımır, eyni zamanda xalqlar arasında əməkdaşlığı, qarşılıqlı asılılığı və etimadı gücləndirir. İlham Əliyevin liderliyi ilə reallaşan bu təşəbbüslər göstərir ki, iqtisadi əməkdaşlıq sülh və sabitlik üçün mühüm platforma yarada bilər. Bu baxımdan Azərbaycan regional inteqrasiyanın təşviqində mühüm rol oynayır.

Müasir dünyada artan islamofobiya, antisemitizm və digər ayrı-seçkilik formaları fonunda Azərbaycanın təqdim etdiyi model xüsusi əhəmiyyət daşıyır. İlham Əliyev beynəlxalq tribunalardan çıxış edərək bu cür halların yolverilməz olduğunu açıq şəkildə bəyan edir və mədəniyyətlər arasında qarşıdurma yaradan ideologiyalara qarşı qəti mövqe sərgiləyir. Onun bu mövqeyi təkcə sözlə deyil, əməli addımlarla da təsdiqlənir. Azərbaycan ərazisində müxtəlif dini icmaların dinc yanaşı yaşaması bu siyasətin real nəticəsidir.

Müasir dövrdə informasiya müharibələri və nifrət ritorikasının artması insan qardaşlığı ideyasına ciddi təhdid yaradır. İlham Əliyev bu təhlükəni də dəfələrlə vurğulayaraq, yanlış məlumatların və təxribatçı çağırışların xalqlar arasında düşmənçilik yaratdığını qeyd edib. Onun bu mövqeyi informasiya təhlükəsizliyinin və etik kommunikasiya prinsiplərinin beynəlxalq səviyyədə müzakirə olunmasına töhfə verir. Bu yanaşma göstərir ki, insan qardaşlığı yalnız fiziki qarşılıqlı münasibətlərdə deyil, informasiya məkanında da qorunmalıdır.

İnsan qardaşlığı ideyasının digər mühüm aspekti humanitar diplomatiyadır. Azərbaycan müxtəlif ölkələrdə baş verən təbii fəlakətlər, humanitar böhranlar zamanı yardım kampaniyaları həyata keçirərək beynəlxalq həmrəyliyin real nümunəsini göstərib. Bu yardımlar dini, milli və siyasi fərqlər nəzərə alınmadan təqdim olunur. İlham Əliyevin rəhbərliyi altında formalaşan bu yanaşma göstərir ki, humanitar dəyərlər dövlət siyasətinin ayrılmaz tərkib hissəsi ola bilər. Bu isə müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində nadir, lakin olduqca qiymətli nümunədir.

“Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı”nın fəlsəfəsi ilə İlham Əliyevin siyasi baxışları arasında dərin ideoloji uyğunluq mövcuddur. Hər iki yanaşma insanın ləyaqətini, qarşılıqlı hörməti və sülhü əsas dəyər kimi qəbul edir. Bu uyğunluq mükafatın məhz İlham Əliyevə təqdim edilməsinin məntiqi və əsaslı olduğunu bir daha təsdiqləyir. Bu mükafat həm də beynəlxalq ictimaiyyətin onun siyasətinə və təşəbbüslərinə verdiyi yüksək qiymətin rəmzidir.

“Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı”nın İlham Əliyevə verilməsi məhz Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq nüfuzunun göstəricisidir. Bu mükafat ölkənin multikulturalizm sahəsində apardığı siyasətin və əldə etdiyi uğurların beynəlxalq səviyyədə tanınması deməkdir. İlham Əliyev bu mükafata layiq görülməklə təkcə bir lider kimi deyil, həm də müəyyən bir dəyərlər sisteminin daşıyıcısı kimi qiymətləndirilir.

İlham Əliyevin siyasi fəaliyyəti insan qardaşlığı ideyasının müasir dövrdə necə həyata keçirilə biləcəyinin bariz nümunəsidir. Onun təşəbbüsləri, çıxışları və qərarları göstərir ki, tolerantlıq və multikulturalizm yalnız şüar səviyyəsində qalmamalı, konkret dövlət siyasətinə çevrilməlidir. “Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı” bu baxımdan İlham Əliyevin fəaliyyətinə verilən yüksək qiymət, onun insanlıq naminə gördüyü işlərin beynəlxalq təsdiqidir. Bu mükafat eyni zamanda göstərir ki, sülh, qarşılıqlı hörmət və dialoq prinsiplərinə əsaslanan siyasət müasir dünyanın ən düzgün və davamlı yoludur.

Nəticə olaraq demək olar ki, İlham Əliyevin fəaliyyəti insan qardaşlığı ideyasının müasir dövrdə dövlət siyasəti səviyyəsində necə uğurla reallaşdırıla biləcəyini nümayiş etdirir. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycan tolerantlıq, multikulturalizm və dialoq mərkəzi kimi tanınır. Bu model sübut edir ki, milli maraqlarla ümumbəşəri dəyərlər bir-birinə zidd deyil, əksinə, düzgün siyasət nəticəsində bir-birini tamamlayır. İnsan qardaşlığına əsaslanan bu yanaşma həm Azərbaycanın gələcəyi, həm də daha ədalətli və sülhsevər dünya üçün mühüm töhfədir.

Yunis İSRƏFİLOV